

2.2.1948 – הופעת הבכורה של הצ'יזבטרון

חלק גדול וחשוב מרוח הפלמ"ח, ולאחר מכן גם של צה"ל הוא הווי היחידה. לשם כך הוקמה להקת הצ'יזבטרון בזמן מלחמת העצמאות. שם הלהקה הוא הלחם בסיסים של המילים 'צ'יזבט' ו'תיאטרון' - ותפקידה היה להיות להקת הזמר והבידור של הפלמ"ח ושל צה"ל בראשית הקמתו. הלהקה הוקמה בעת מלחמת השחרור ביוזמת איש הפלמ"ח, הפזמונאי חיים חפר (אז חיים פיינר). חפר הקים את הלהקה בהשראת ספר שנקרא "כוכב אדום בשמי סין", אשר מספר על להקה צבאית בסין בשנות ה-30, ועל תרומתה למורל החיילים וחיבורם למשימה. חפר רצה ליישם את רעיון זה גם בפלמ"ח, לכן פנה אל מפקד הפלמ"ח, יגאל אלון, שאישר את הקמת הלהקה, תוך הכרה בחשיבותו של גוף אמנותי לבידור החיילים. חפר שימש כמפקד הלהקה, וחיבר את מרבית פזמוניה. הופעת הבכורה של הלהקה נערכה ב-2 בפברואר 1948 בג'וערה, בפני בוגרי קורס מ"כים. היא פעלה עד שנת 1950. להקת הצ'יזבטרון הייתה מורכבת מחבורה של שחקנים וזמרים צעירים בליווי אקורדיוניסט. בתוך יחידה זו היו אנשים רבים שהשתלבו לאחר מכן בתעשיית התרבות הישראלית. מורשת הצ'יזבטרון נשארת וקיימת עד היום בלהקות הצבאיות, ולוקחת חלק חשוב בתרבות ובהווי בצה"ל.

